

Van : Ben Nijman
Aan : commissie Bestuur
Datum : 17 oktober 2013
Onderwerp : rapport Dualisme en Controle 2.0

Op 13 juni jl. heeft u aangegeven het rapport Dualisme & controle 2.0 van de gemeenteraad Apeldoorn over de versterking van de controlerende taak te willen bespreken.

U vroeg mij dit te faciliteren met een korte gespreksnotitie, met de nadruk op kort.

Hierbij een poging daartoe.

Het Apeldoornse rapport zet de controlerende taak van de gemeenteraad systematisch op een rijtje, en maakt een probleemanalyse, waarvan veel elementen voor andere gemeenteraden herkenbaar zullen zijn, ook voor Haarlem. Datzelfde geldt voor de beschrijving van de gewenste verandering.

De bespreking in de commissie Bestuur zou langs de volgende lijn kunnen verlopen:

- Welke elementen uit definitie, de probleemanalyse en de gewenste verandering vindt u belangrijk om in Haarlem op te pakken (bijv. min 0, max 5 punten);
- In hoeverre vindt u het ook realistisch dat deze punten worden opgepakt in de Haarlemse situatie?
- Wat zou een goeie manier zijn om deze punten op te pakken/aandacht te geven?
Denkbare manieren (niet persé hetzelfde voor alle punten):
 - Onmiddellijk doen!
 - B en W vragen een punt op te pakken en een uitwerking aan de raad voor te leggen;
 - Een raads werkgroep te vragen een punt op te pakken;
 - Op te nemen in inwerkprogramma nieuwe raad;
 - Aandacht aan geven in het coalitieakkoord;
 - Opnemen in het eerstkomende werkplan raad en griffie;
 - Er op terugkomen bij de bespreking van de komende evaluatie van de RKC;
 - ??

Tenslotte nog een opvallend punt. Het is interessant om te lezen dat het verlaten van het commissiestelsel ten faveure van een politieke markt, opbouw en continuïteit van kennis over specifieke onderwerpen binnen de raad bemoeilijkt en daarmee het vermogen om te sturen en te controleren. Dit was indertijd voor de Haarlemse raad de belangrijkste reden om het commissiestelsel te willen behouden. Je ziet dat Apeldoorn ter compensatie ondersteunende systemen bouwt.

raadsgriffie

Retouradres Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de commissie Bestuur

Datum 3 juni 2013
Referentienr.
Contactpersoon B. Nijman
Doorkiesnummer 023-5113050
E-mail adres bnijman@haarlem.nl
Onderwerp Invulling controlerende taak van de gemeenteraad

Aan de commissie Bestuur,

In ons werkplan raad en griffie 2013 hebben we het volgende afgesproken.

3.2.5 Evaluatie controlerende rol van de raad

Tijdens de bespreking van het RKC-rapport Zijlpoort in de raadsvergadering is aan de orde geweest of het zinvol is om als raad te reflecteren op de invulling van zijn controlerende functie en rol. Griffie en presidium volgen gedachtenvorming bij andere gemeenteraden op dit punt en koppelen dit terug op de raad.

Bij het maken van deze afspraak had ik vooral Apeldoorn in gedachten. Bijgevoegd het resultaat van een raadswerkgroep die in Apeldoorn heeft gekeken naar de controlerende taak.

Spreekt het jullie aan om hieraan op enigerlei wijze aandacht aan te besteden?

Met vriendelijke groet,
Ben Nijman, griffier

Dualisme & Controle 2.0

Versterken van de controlerende taak van de gemeenteraad Apeldoorn na 10 jaar dualisering

1. Aanleiding en definitie

De gemeenteraad van Apeldoorn heeft reden tot bezinning op zijn controlerende taak. In januari 2012 is het rapport van het raadsonderzoek grondbedrijf openbaar gemaakt. Het rapport concludeert dat de gemeenteraad en het college beide in de aansturing van en controle op het grondbedrijf steken hebben laten vallen. Daarom luidt één van de aanbevelingen van het raadsonderzoek: "Versterk de controlerende taak van de raad". Bij de behandeling van het onderzoeksrapport heeft de gemeenteraad bij motie besloten een werkgroep in te stellen die het eigen handelen van de raad kritisch onderzoekt en met concrete voorstellen voor verbetering komt.

De invoering van het dualisme op lokaal niveau heeft sinds 2002 de verhoudingen tussen de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders (B en W) ingrijpend veranderd. De gemeenteraad bestuurt op hoofdlijnen en alle uitvoerende bevoegdheden van de gemeente zijn in handen van het college. Om het lokale bestuur in balans te houden, heeft de wetgever de raad een zwaardere controlerende taak gegeven. Ook los van de perikelen rond het grondbedrijf is het gezond om na 10 jaar ervaring met het dualisme te kijken hoe dit systeem werkt en wat er te verbeteren valt aan 'de controlerende raad'. Met dit rapport brengt de werkgroep haar advies uit.

Definitie controlerende taak gemeenteraad

Het uitgangspunt bij het definiëren van de controlerende taak van de raad is dat controle geen doel op zich is, maar een middel.

Letterlijk betekent controle 'toezicht houden' of ook wel 'toetsen aan de norm'. In enge zin toetst de raad of het college het beleid uitvoert volgens de afgesproken kaders en of het college van B en W binnen deze kaders zijn werk doeltreffend en doelmatig doet. Maar soms zijn er geen kaders en wordt de definitie verruimd naar het controleren of het college op tijd de juiste maatregelen neemt. Alomvattend wordt de definitie dan als volgt:

De raad controleert het dagelijks bestuur (burgemeester en wethouders) van de gemeente Apeldoorn met als doel om de gemeente bestuurlijk beter te laten functioneren en beleid te kunnen maken en uit te voeren dat er voor de stad, de dorpen en haar inwoners toe doet.

Controle is daarmee ook een middel om de transparantie van de gemeente te versterken en het vertrouwen van burgers in het openbaar bestuur te vergroten of ten minste op peil te houden.

2. Probleemanalyse

De probleemanalyse van de huidige invulling van de controlerende taak van de gemeenteraad levert op hoofdpunten de volgende bevindingen op:

- De raad is relatief passief bij het inrichten van de planning en controlprocessen en de besluitvorming rond belangrijke dossiers;
- De interesse en houding van raadsleden ten aanzien van controle kan veel actiever; uitzonderingen daargelaten is er doorgaans meer oog voor toekomstig beleid dan voor toezicht houden, terugkijken en evalueren; de leercirkel wordt vaak niet gesloten;
- De raad beschikt over een uitgebreid instrumentarium aan controlemiddelen; verbeteringen zijn mogelijk door enkele aanpassingen, maar vooral door een betere en efficiënter inzet van het instrumentarium;
- De raad is sterk afhankelijk van de kwaliteit van de informatievoorziening; algemeen gesproken krijgt de raad tijdig adequate informatie van het college; incidenteel (zoals bij het grondbedrijf) gebeurt dat niet; de raad speelt onvoldoende in op informatie vanuit de buitenwereld;
- De raad stelt onvoldoende scherp kaders om daar later in zijn controlerende taak eenduidig aan te kunnen toetsen.

Deze probleemanalyse heeft de werkgroep in paragraaf 4 van dit rapport op onderdelen verder uitgewerkt en daar aanbevelingen aan verbonden.

Omdat controle niet kan zonder een goede kaderstelling heeft de werkgroep haar advies breed gericht op verbeteringen in de gehele beleids- en planning- en controlcyclus .

3. Basis voor een goede controle

De werkgroep onderscheidt twee vormen van controle: de geformaliseerde controle (verbonden aan de voorstellen die de gemeenteraad ter besluitvorming en in het kader van de planning en controlcyclus ontvangt) en de alledaagse controle (het inspelen op actuele zaken in de stad en op behoeften van burgers).

Beide vormen van controle zijn belangrijk en hebben hun eigen instrumenten en spelregels. Voor alledaagse controle moeten de raadsfracties elkaar voldoende ruimte bieden.

Verhouding raad-college

Het streven is te werken op basis van vertrouwen. De gemeenteraad zal meer vertrouwen schenken (en de intensiteit van de controle daarop afstemmen) naarmate hij meer verzekerd is van tijdige, juiste en volledige informatie van het college van burgemeester en wethouders. De intensiteit van de raadcontrole is afhankelijk van de verhouding tussen de gemeenteraad en het college. De informatievoorziening van het college van B en W aan de raad is dus cruciaal voor de wijze waarop de gemeenteraad inhoud geeft c.q. kan geven aan de controle.

De gemeenteraad moet vermijden in de bevoegdheden van het dagelijks bestuur (college) te treden, zodat de raad zijn controlerende taak (onderweg en achteraf) zuiver kan uitoefenen.

De gewenste verandering

Om de gewenste verandering op een ander manier tastbaar te maken noemen wij ter illustratie enkele punten waarop de gemeenteraad zijn houding en aanpak zou moeten verbeteren.

VAN	NAAR
Volgend in agendering van kaderstellende en controlerende activiteiten	Proactief – regisserend op kaderstelling en controle
Besluiten nemen onder tijdsdruk	Ruimte voor informatievergaring en het maken van een goede afweging
Ad hoc meningsvorming	Anticiperen op belangrijke politieke onderwerpen
Inspraak 'duldend' bij besluitvorming	Actief zoeken naar externe kennis en meningen die de kaderstelling en controle van de raad versterken (tegenspraak organiseren)
Kant en klare voorstellen van het college aan de raad	Voorstellen van het college met dilemma's en keuzemogelijkheden voor de raad
Voorstellen van het college als zoekplaatjes	Voorstellen met een heldere opbouw en onderbouwing
Een raad die alles wil weten	Een raad die alles kan vinden
Één brede informatiestroom naar de raad met veel papier	Informatie die digitaal is en gestructureerd toegankelijk
Een raad die controle achteraf 'op de tast' uitvoert	Een raad die controleert aan de hand van heldere kaders
Een raad die afhankelijk is van leerprocessen 'bij toeval'	Een raad die gestructureerd evalueert en leert van de beleidsuitvoering in het verleden
Een raad die ad hoc kennis verzamelt	Een raad die werkt aan structurele opbouw en borging van zijn kennis

4. Conclusies en aanbevelingen

De werkgroep heeft haar conclusies en aanbevelingen in vijf speerpunten (a t/m e) geclusterd [\(doorklik naar bijlagen met bouwsteennotities \(analyses en uitgewerkte voorstellen\)\)](#).

a. Verandering van cultuur en houding

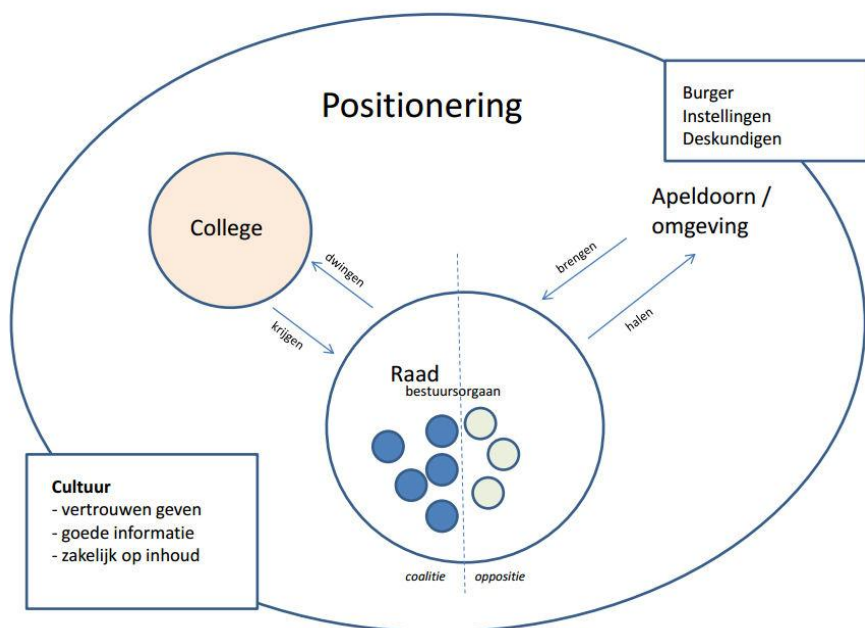
Analyse

Bij de uitoefening van de controlerende taak van de gemeenteraad zijn instrumenten en cultuur onlosmakelijk met elkaar verbonden. Als controle-instrumenten niet op de juiste manier worden gebruikt, is de raad minder effectief in de uitoefening van zijn controlerende taken.

Het bestaande controle-instrumentarium vertoont weinig tekortkomingen, zo stelt de raadswerkgroep vast. Dat betekent dat de gemeenteraad een versterking van de controle vooral moet zoeken in een beter gebruik van de controle-instrumenten. Daarbij spelen houding en gedrag, rol-neming en vaardigheden een doorslaggevende rol. Controle uitoefenen is geen hobby van enkele specialisten in de raad maar moet, meer dan nu, een grondhouding en activiteit worden van alle raadsleden en fractievertegenwoordigers.

De werkgroep constateert dat de gemeenteraad zich nu bij de controle nog sterk laat leiden door informatie uit de organisatie. Daar staat tegenover dat de gemeenteraad met regelmaat de intentie uitspreekt om de burger beter bij de politiek te betrekken ('de stad van buiten naar binnen te halen'). Volgens de werkgroep zijn ten aanzien van de controlerende taak op dat punt nieuwe prikkels nodig. De gemeenteraad kan ten behoeve van een goede controle meer doen met informatie uit de omgeving.

De raadswerkgroep uit haar zorg over het feit dat het vergaderen in wisselende samenstellingen -eigen aan de politieke markt- de opbouw en continuïteit van kennis over specifieke onderwerpen binnen de raad bemoeilijkt. Het vermogen van de gemeenteraad om effectief te sturen en te controleren wordt daardoor verzwakt.

Figuur 1 Positionering van de gemeenteraad tussen college en omgeving

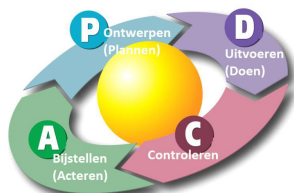
Aanbevelingen

- a.1 *Creëer als gemeenteraad met het college een juiste balans tussen vertrouwen en wantrouwen. De verhouding tussen college en gemeenteraad mag scherper, volgens het adagium: "scherp op de inhoud en zacht op de relatie". Een meer dualistische opstelling hoeft niet automatisch tot een 'politieke' afrekening te leiden.*
- a.2 *Leden van de gemeenteraad moeten elkaar beter aanspreken op houding en gedrag. Wat ter 'controle' wordt geagendeerd moet niet afhankelijk zijn van een raadsmeerderheid. Dat wil zeggen dat de gemeenteraad ruimte moet laten aan individuele raadsleden of fracties om de controlerende taak van de gemeenteraad invulling te geven.*
- a.3 *De gemeenteraad moet scherper en kritischer sturen op de kwaliteit van voorstellen en de wijze van agendering. De gemeenteraad zou zich bij elk besluit moeten afvragen of de uitvoering ervan te controleren valt. In het besluit moeten controlepunten worden verankerd met betrekking tot het resultaat en/of het proces. Omgekeerd betekent het dat een besluit dat niet te controleren valt, niet besluitrijp is [\(bijlage A - notitie A3\)](#).*
- a.4 *De gemeenteraad moet vaker doorvragen en niet te snel tevreden zijn. Uit het oogpunt van zorgvuldigheid moeten besluiten niet te snel worden genomen, ook als dat betekent dat daar, tegen de verwachting van het college in, meer tijd voor nodig is.*
- a.5 *Bij de behandeling van voortgangs- en verantwoordingsdocumenten die de gemeenteraad in het kader van zijn controlerende taak ontvangt (jaarstukken, evaluaties en de tussentijdse rapportage (TURAP)¹) mag de raad een meer dualistische opstelling kiezen.*
- a.6 *De gemeenteraad dient alerter te zijn bij de ontvangst van berichten die het college op basis van zijn actieve informatieplicht aandraagt; de raad moet zich beter bewust te zijn van zijn verantwoordelijkheid in de afhandeling van deze informatie. [\(bijlage A - notitie A7\)](#)*
- a.7 *De gemeenteraad kan zijn controlerende taak ten aanzien van dagelijkse en actuele ontwikkelingen versterken door invoering van het instrument 'spoeddebat', verruiming van het recht op interpellatie en door in het algemeen actief gebruik te maken van deze en andere bestaande instrumenten [\(bijlage C - notitie C4\)](#).*
- a.8 *Het verdient aanbeveling raadsleden door training meer 'controlerende' vaardigheden bij te brengen bijvoorbeeld in ondervragingstechnieken en in het begrijpen van voortgangs- en verantwoordingsdocumenten als de tussentijdse rapportage en de jaarstukken. [\(bijlage D - notitie D4\)](#).*
- a.9 *De gemeenteraad kan vaker gebruik maken van deskundigheid van buiten de organisatie en ook meer aandacht hebben voor externe effecten van beleid. Dat pleit voor een actievere inzet van de Apeldoornse burger die kennis van buiten naar binnen brengt en het betrekken van externe specialisten op de diverse beleidsterreinen.*
- a.10 *Voor een beter zicht op ontwikkelingen in de samenleving verdient het aanbeveling de Apeldoorn Monitor (Leefbaarheidmonitor) opnieuw in te voeren (bezuiniging heroverwegen).*
- a.11 *Ter borging van het kennisniveau binnen de gemeenteraad en met het oog op de continuïteit in sturing en regie door de raad op de verschillende beleidsterreinen, stelt de werkgroep voor deze raadsperiode een proef te nemen met het instellen van enkele kenniskringen. [\(bijlage D - notitie D3\)](#)*

¹ De TURAP of wel tussentijdse rapportage is de rapportage waarin het college van B en W aan de gemeenteraad meldt wat de stand van zaken is bij de uitvoering van de begroting.

b. Verbetering planning- en controlcyclus

Analyse

Figuur 2 Deming-cirkel

De werkgroep signaleert als drie grootste tekortkomingen op het gebied van planning en control:

1. Het principe van de Deming-cirkel² wordt onvoldoende toegepast in de bestaande planning- en control (P&C)cyclus. De gemeenteraad ontvangt en behandelt de Jaarstukken en Voorjaarsnota nagenoeg gelijktijdig. Dat belemmert de gemeenteraad om lessen uit de jaarverantwoording (wat er goed en fout ging in het achterliggende jaar) direct te vertalen in bijsturing van beleid voor het komende jaar.
2. De raadsleden zijn onvoldoende betrokken bij de controle van de jaarrekening en nemen te weinig tijd om zich te verdiepen in evaluaties van grote beleidsprojecten en programma's. De raad laat dit over aan specialisten van de rekenkamercommissie en enkele raadsleden daarbuiten. Dat past niet bij een gemeenteraad die zijn controlerende taak serieus neemt.
3. De gemeenteraad heeft in het kader van de bezuinigingen de eerste tussentijdse rapportage afgeschaft. De gemeenteraad mist hierdoor een controlepunt in het voorjaar op de uitvoering van de lopende begroting.

Daarnaast stelt de werkgroep dat het risicomanagement een vitaal instrument is om college en gemeenteraad tijdig en juist te informeren en in staat te stellen tot sturing en controle. Recent zijn de eerste stappen gezet ter verbetering van het risicomanagement. Resultaten van deze verbetering moeten in de P&C-documenten en in het kader van de actieve informatieplicht zichtbaar worden.

Aanbevelingen

- b.1 Regisseer de P&C-cyclus zo dat de gemeenteraad eerst de Jaarstukken behandelt en daarna (volgtijdelijk) de Voorjaarsnota. [\(bijlage A - notitie A0\)](#)*
- b.2 Draag het college op om in een aparte trendbrief bij de Voorjaarsnota verwachte belangrijke afwijkingen op de uitvoering van de begroting van het lopende jaar te melden. [\(bijlage A0\)](#)*
- b.3 Neem (vanaf 2014) als gemeenteraad zelf het onderzoek van de jaarstukken in handen en geef de rekenkamercommissie daarbij een begeleidende in plaats van een adviserende rol; maak in 2013 al een tussenstap door de raad actiever bij het onderzoek van de jaarstukken te betrekken in de vorm van een verbreed rekenkameronderzoek. [\(bijlage B - notitie B2\)](#)*

² De cirkel van Deming beschrijft vier activiteiten (PLAN, DO, CHECK, ACT). Door deze achtereenvolgens toe te passen ontstaat vanzelf een systeem van kwaliteitsverbetering (in de gemeentelijke organisatie verbetering van het beleid).

De vier activiteiten in de cirkel van Deming zijn:

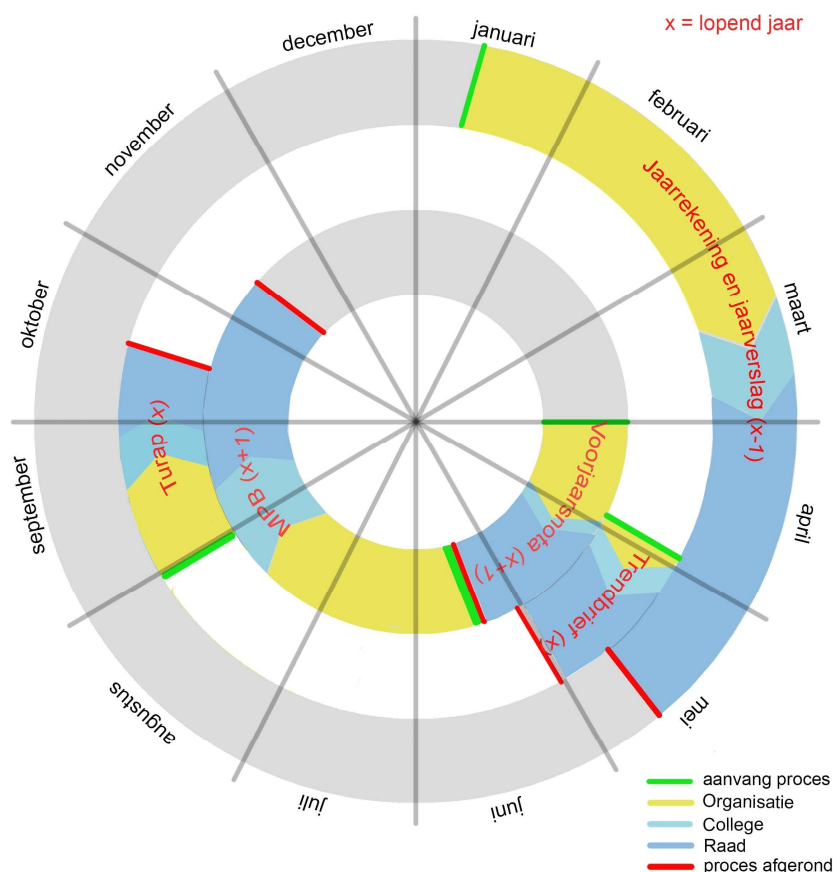
PLAN : Kijk naar huidige werkzaamheden en ontwerp een plan voor de verbetering van deze werkzaamheden. Stel voor deze verbetering doelstellingen vast.

DO : Voer de geplande verbetering uit in onder gecontroleerde omstandigheden.

CHECK : Meet het resultaat van de verbetering en vergelijk deze met de oorspronkelijke situatie en toets deze aan de vastgestelde doelstellingen.

ACT : Stel of stuur zonnodig bij om het beoogde resultaat alsnog te bereiken, aan de hand van de gevonden resultaten bij CHECK.

Bron: Wikipedia.

Figuur 3 Gewenste agendering planning- en controldocumenten

C. Modernisering begroting en jaarstukken

Analyse

Op grond van signalen uit de gemeenteraad concludeert de werkgroep dat de Meerjaren Programma Begroting (MPB) en de jaarstukken toe zijn aan een verdere verbeterslag. De opzet met een doelenboom en daaraan gekoppeld een selectief aantal effectindicatoren, is goed; ook de systematiek van de drie W-vragen (Wat willen we bereiken?, Wat gaan we daarvoor doen? en Wat mag het kosten?) blijft bruikbaar.

Veel gehoorde kritiekpunten zijn: de documenten zijn te omvangrijk, niet voldoende toegankelijk en leesbaar, zowel voor de burger, voor de raad als voor het college en de organisatie.

De werkgroep heeft bij andere gemeenten in het land gezocht naar voorbeelden voor concrete verbeterpunten.

Aanbevelingen

- c.1 Maak de begroting en de jaarstukken beknopter met meer stuurkracht. De werkgroep adviseert een getrapte opzet van deze documenten; een hoofddocument dat zich concentreert op hoofdlijnen van beleid en financiën, politiek belangrijke dossiers en risico's; dit hoofddocument (in digitale vorm) kent vervolgens slimme links naar onderliggende documenten (specificaties, uitwerkingen en vigerende kaderdocumenten). [\(bijlagen A2, A6\)](#)
- c.2 Maak in de jaarstukken (beter dan nu) meerjarige ontwikkelingen en trends zichtbaar.

- c.3 *Pas de dashboardonderwerpen³ consequent toe in alle P&C-documenten (Voorjaarsnota, MPB, tussentijdse rapportage en jaarstukken); bepaal als raad jaarlijks zelf welke onderwerpen in het dashboard worden opgenomen; (bijlagen A2, A6)*
- c.4 *Voeg aan het systeem van de begroting en de jaarstukken enkele in de bouwsteennotitie A2 genoemde, ontbrekende elementen toe of verbeter deze, zoals inzicht in subsidies, de totaalstand van bezuinigingen, een overzicht van investeringen en de schuldpositie (EMU-saldo). (bijlagen A2, A6)*

d. Meer regie op procesgang en betere stukken

Analyse

De gemeenteraad laat zich te veel leven door de stukkenstroom uit het stadhuis. Ambitie is om de gemeenteraad meer regie te geven op de politieke agenda. Daarover zijn voorstellen gedaan door de raadswerkgroep 'Optimalisering Politieke Markt Apeldoorn'.

Voor het uitvoeren van effectieve controle is de raad van veel zaken afhankelijk, bijvoorbeeld van een goede kaderstelling, maar ook van goede informatievoorziening en rapportage onderweg en van een heldere verantwoording achteraf. Op alle onderdelen van het proces heeft de werkgroep zich afgevraagd wat er beter kan in de regie en in de wijze van informatievoorziening aan de raad. In de diverse bouwsteennotities is die vraag beantwoord.

De werkgroep signaleert ook dat de raad zich vaak afhankelijk maakt van informatie uit de organisatie; de gemeenteraad kan meer en actiever gebruik maken van externe deskundigheid en kennis in het veld (zie figuur 1).

Aanbevelingen

- d.1 *Voer een strategische agenda in en ruim daarbij expliciet plaats in voor externe oriëntatie, vooral om te anticiperen op de behandeling van grote dossiers (bijlage D - notitie D2);*
- d.2 *Raads- en collegevoorstellen die de gemeenteraad ontvangt kunnen in opzet worden verbeterd zodat er meer helderheid is over het speelveld, keuzemogelijkheden en de gevraagde beslissingen; bij voorstellen die de raad ter consultatie krijgt voorgelegd, moet in alle gevallen duidelijk zijn waarover het college de raad wenst te consulteren (bijlage A - notitie A3)*
- d.3 *De gemeenteraad moet zich meer tijd gunnen voor een zorgvuldige behandeling van stukken; de voorstellen van de werkgroep Optimalisering Politieke Markt Apeldoorn zijn daar mede op gericht; in het kader van een goede controle vraagt de werkgroep specifiek aandacht voor de behandeling van de tussentijdse rapportage (bijlage A4) en de jaarstukken (bijlage A6);*
- d.4 *De gemeenteraad kan in het kader van de controle meer en beter gebruik maken van onderzoeksfaciliteiten; zo kan de raad invloed uitoefenen op collegeonderzoeken (bijlage B3) en zo nodig initiatief nemen tot eigen onderzoek, bijvoorbeeld voor een second opinion bij belangrijke besluitvorming of in het kader van het anticiperen op grote dossiers (bijlage B4);*
- d.5 *De gemeenteraad kan meer gebruik maken van de adviesfunctie van de accountant (bijlage B - notitie B5);*
- d.6 *Maak het auditcomité⁴ volledig dualistisch (met alleen vaste leden uit de raad) en versterk de taken van het auditcomité voor een betere raadsbegeleiding van het financiële beleid (bijlage B - notitie B6).*
- d.7 *Bij het actief aanbieden van informatie (brieven, etc) kan het college nog duidelijker markeren of het informatie ter kennisneming of ter consultatie is. In geval van consultatie moet er een duidelijk standpunt liggen van het college alsook een gerichte vraagstelling.*

³ Dashboard onderwerpen zijn de belangrijkste activiteiten en projecten uit de begroting die het college van B en W en de gemeenteraad gedurende het jaar willen besturen en volgen.

⁴ Het audit comité is op dit moment een overlegorgaan, bestaande uit enkele raadsleden, een wethouder en enkele ambtenaren, dat het onderzoek van de jaarstukken door de accountant begeleid.

e. Verbetering ondersteunende systemen

Analyse

De informatiesystemen die de gemeenteraad gebruikt, worden doorlopend aangepast aan de wensen van de tijd. Recent is de gemeenteraad overgestapt op papierarm werken. De digitale wereld schept nieuwe mogelijkheden, maar creëert ook nieuwe opgaven. Enkele wensen van de raadswerkgroep zijn dat de raad goed zicht houdt op geldende kaderafspraken en de afdoening van openstaande vragen en politieke toezeggingen kan nagaan.

Aanbevelingen

- e.1 *Maak één digitaal systeem waarin voor burgers, gemeenteraad en organisatie alle relevante documenten (databank kaderstellingen, bestemmingsplannen, verordeningen, etc) gestructureerd oproepbaar zijn (bijlage D - notitie D2);*
- e.2 *Leg de afspraken over de afdoening van schriftelijke vragen (bijlage C - notitie C1) en de voortgangsbewaking van toezeggingen en moties opnieuw vast en behandel de afdoening periodiek in de raad (bijlage D - notitie D4).*

Draaiboek invoering

De werkgroep heeft over de belangrijkste voorstellen in het rapport vooraf overleg gevoerd met het college en de ambtelijke dienst. Nadat de gemeenteraad in april dit rapport heeft besproken kunnen al op korte termijn voorstellen worden uitgevoerd. Hieronder is aangegeven wat er volgens de werkgroep haalbaar is.

START OP KORTE TERMIJN – VOOR DE ZOMER		
	WAT	WIE
A0/A1	Voorjaarsnota in mei en raadsbehandeling begin juni	College/raad
A3	Verbeterde raads- en collegevoorstellen	College i.s.m. raadsgriffie
A4	Trendbrief bij Voorjaarsnota	college
A6/B2	Raad actiever betrekken bij onderzoek jaarstukken	raad
A8	Verbetering risicomanagement	College (in uitvoering)
B4	Optie eigen kleine onderzoeken raad	Raad
B5	Beter gebruik adviesrol accountant	raad
C1/C6	Afspraken afdoening schriftelijke vragen, moties en toezeggingen	Raad/college
C5	Proef Strategische agenda tot eind raadsperiode	raad
D3	Instellen kenniskringen raad	raad
D4	Training raadsleden	Raad/griffie

START NAJAAR 2013		
	WAT	WIE
A2	Ontwerp nieuwe opzet MPB	Nieuwe werkgroep Raad/college/ambtelijk
A4	Behandeling Turap	College/raad
B3	Consultatie programma collegeonderzoek	College/raad
B6	Herziening samenstelling en rol audit comité	raad
D2	Database kaderstellingen etc. in RIS	Griffie/organisatie
D4	Training ondervragingstechnieken raadsleden	Raad/griffie

START 2014		
	WAT	WIE
B2	Raad neemt regie bij onderzoek jaarstukken met ondersteuning RKC	raad
A2	Invoering verbeterde MPB (2015 - 2018)	college
D4	Training raadsleden	Raad/griffie

Voor de verbeteraanpak A7 (actieve informatievoorziening) en C4 (eigen kleine onderzoeken raad) is in het draaiboek geen planning voorgesteld. Dit zijn verbeteropties waarop de gemeenteraad permanent alert moet zijn.

De raadswerkgroep Controle

Jasper van Alten
Jan Dirk van der Borg
Jeannet Huizing
Evert Mulder
Roel van Swam